

Transcripció de la reunió del 12 de juliol de 2024 a Cabassers

written by Cabassers.org | 19/07/2024

La reunió organitzada per l'Ajuntament de "Cabacés" el 12 de juliol de 2024 per explicar a la població la decisió que havia pres d'oficialitzar el topònim català del municipi, Cabassers, va ser enregistrada en àudio. Hi van intervenir Jaume Pujals, alcalde; el Dr. Pere Navarro, de la URV, com a moderador; el Dr. Joan Rabella, cap de l'Oficina d'Onomàstica de l'IEC; i el Sr. Joan Plana, cap d'Administració Local a Tarragona.

L'enregistrament es pot recuperar aquí:

Aquesta és la transcripció de totes les intervencions que hi va haver:

Jaume Pujals (0:00:16): Bona tarda, si us sembla esperarem uns cinc minutets de cortesia, per si hi ha més gent a dalt que ha de baixar.

Carles Prats (0:00:37): Digues que enregistrem la sessió i que qui vulgui intervenir que s'identifiqui amb nom i cognom a efectes de transcripció, que sapiguem, per a tenir un registre ben fet després.

Jaume Pujals (0:00:48): Val.

Jaume Pujals (0:02:10): Bé, bona tarda, veiem que no baixa

ningú més. Bé, anem a començar aquesta jornada participativa, val? I bé, tots ja sabeu, veïns i veïnes de Cabassers, el... Bé, més que un problema, doncs bé, és una qüestió de fons que fa temps que s'arrossega i que des dels grups municipals, tant Independents per Cabacés com Junts per Cabassers, és una cosa, aquest tema del topònim, que portàvem en campanya electoral, és veritat. I també és veritat que potser no s'han fet bé del tot les coses per les diferents parts, i sempre per les posicions que s'han donat. Bé, des de l'Ajuntament creiem que se li ha de donar una sortia política a aquest tema, no? Està clar que hi ha un marc lingüístic molt clar, marcat per l'Institut d'Estudis Catalans, que diu com s'ha d'escriure el nom de Cabassers. Hi ha poca discussió, tampoc no entrarem a discutir el marc lingüístic. Aquí hi tenim una sèrie de ponents, que hem portat per a moderar aquest debat, aquesta jornada participativa, i sempre amb l'objectiu d'arribar a una conclusió de que sigui una decisió acompanyada de tots els veïns i veïnes de Cabassers juntament amb l'Ajuntament. Bé, perquè, a veure, el nom del poble és important, no? I també entenem -sempre ho hem entès així des de l'Ajuntament- que hi ha una part d'arrelament i estima al topònim actual que tenim. I crec que això també s'ha magnificat des de l'exterior una mica, no, qualificant el topònim de franquista. Sí que és veritat que si ens basem en la història aquest topònim va ser imposat pel franquisme, però també és veritat que aquest topònim ja va ser existent molt abans de la República i molt abans que el 1933 es declarés la norma oficial, la que marca l'Institut d'Estudis Catalans, que és qui regula la nostra llengua catalana. I de fet és un tema que, bé, es tracta que, bé... El català ja sabeu com està, està en perill, no? I al final, al cap i a la fi, també es tracta de defensar la nostra llengua catalana, i mirar de fer una part, doncs, enteneu-me, sentimental, no? Que... que... Bé, costa, és una cosa que costa i que si s'ha de prendre aquesta decisió ho hem de fer acompanyats de tot el poble, si s'ha de prendre aquesta decisió. Avui la intenció és doncs donar veu, donar el [inintel·ligible] a tots; vull dir, no us talleu, parleu. Vull

dir, aquí hi tenim a una sèrie de moderadors, que ara us els presentaré, i l'Ajuntament al complert, perquè pregunteu tot el que us vingui al cap, no? I que expresseu el vostre sentiment, no? Perquè al cap i a la fi es tracta del passat, es tracta del nostre passat i del nostre present, i de cap a on volem caminar i el futur. Val. Jo no... ara ja no m'allargaré més, perquè ara passaré a presentar-vos els ponents, dels quals dos ja els vam tenir a la jornada participativa que vam fer al setembre farà dos anys, i que bé, en aquella jornada vam treure una conclusió que bé, que ells mateixos van palpar que hi havia un arrelament sentimental fort cap al topònim que tenim ara mateix oficialitzat. Exposaran des de la part lingüística, des de la normativa, des de com està tot, i bé, una mica moderar aquest debat, que el que ha de ser és constructiu, abans de tirar-nos els plats pel damunt doncs ser constructius i cap a on volem caminar i que siguem conscients que això ho hem de fer tots junts, abans de què... Per donar-li una decisió definitiva a aquest tema que està enquistat i que se li ha de donar una solució política. Si us sembla bé vaig a presentar els ponents: a la meva esquerra tinc al Joan Plana, que és el cap dels serveis tècnics del Departament de Presidència -Governació de tota la vida. A la meva dreta tinc al Joan Rabella, que és membre de l'Institut d'Estudis Catalans, cap d'onomàstica de la llengua catalana. I a la meva dreta, més a la dreta, tinc al Pere Navarro, que és professor de la URV amb filologia catalana. Ho dic bé, no, Pere? Eh, Pere! Ho dic bé, no?

Pere Navarro (0:07:19): Sí, ho has dit bé, ho has dit bé.

Jaume Pujals (0:07:20): I l'Ajuntament al complet, que els teniu aquí. Si us sembla bé passo la paraula al Joan, no? No, primer al Pere, perdoneu. Val, primer el Pere.

Carles Prats (0:07:35): El de l'enregistrament.

Jaume Pujals (0:07:36): Ah, sí. Em diu el Carles Prats que aquesta jornada estarà enregistrada, que quan obrim torn de

paraula que cadascú s'identifiqui i digui el nom i ja està, val? Perquè aquesta jornada estarà enregistrada, val? Que ho sapigueu. Si no hi teniu cap inconvenient, vull dir, no? Com que és una jornada de caire públic, doncs... Val. Doncs res, passo la paraula al Pere Navarro.

Pere Navarro (0:08:04): Bé, molt bona tarda a tothom. A mi m'han demanat que faci de moderador, per tant jo no explicaré massa coses. Sí que diré alguna coseta, perquè no me'n podré estar, però em toca fer de moderador. I la sessió anirà de la següent manera: jo ara dic quatre coses, després parlarà en Joan, i en acabat en Joan Anton i després, en principi, per files, si teniu alguna qüestió per fer, tindreu uns minuts. Uns deu minuts o així, hem dit? Perquè es puguin comentar i un representant de fila faci la proposta, o faci la intervenció en nom dels altres. Sí? I després tancaria l'acte altra vegada el senyor alcalde. Jo el que us vull dir d'entrada és que us he d'agraciar moltíssim que hàgiu pensat en la presència de la Universitat en aquest territori.

Remor de diverses persones (0:09:04)

Pere Navarro (0:09:06): Se sent bé?

Intervinent 1 (0:09:07): Se sent bé, però per fila crec que això està equivocat. Perquè...

Pere Navarro (0:09:12): Bé, per fila o si ho voleu dues files.

Diverses persones (0:09:13): No, no, no [remor inintel·ligible].

Intervinent 2 (0:09:17): I més bé individualment.

Pere Navarro (0:09:20): Tindreu temps limitat però, no us penseu que estarem aquí fins a les dotze de la nit.

Diverses persones (0:09:24): [remor inintel·ligible].

Intervinent 3 (0:09:26): A la fila hi pot haver diverses

opinions.

Pere Navarro (0:09:28): Era una proposta, era una proposta. Bé doncs, les diverses opinions, sempre els portaveus donen les opinions de tothom, no la d'un sol. Si ho preferiu així, no hi ha cap problema. Sí? Molt bé! Aquest d'avui diríem que és un acte històric, que vol posar fi a un llarg període de reflexió, que emprèn el procediment de correcció ortogràfica - correcció ortogràfica, que no canvi de nom- correcció ortogràfica del topònim Cabassers, ajustant-lo a la normativa ortogràfica oficial de la llengua catalana que va ser consensuada per l'Institut d'Estudis Catalans l'any 1913, enguany fa 111 anys. Parlar dels noms de lloc sempre implica sentiments pel mig. Hi ha un autor, que quan treballem l'assignatura a la Universitat sempre el posen damunt de la taula, que diu alguna cosa així com això que us llegiré ara: "Quina cosa podríem trobar més preciosa, més interessant, més agradablement colpidora, que aquests noms que venen a reflectir la primera impressió de la nostra pàtria, la terra on vivim i que estimem, amb les seves formes salvatges o amables, els seus angles o els seus contorns, els seus aspectes canviants de color i de vegetació ha deixat en els ulls i en l'ànima dels homes i de les dones que l'han habitada abans de nosaltres, els seus descendents. Els noms de lloc i de persona dels nostres pobles i ciutats són part del patrimoni immaterial que ens identifica com a cultura particular i al mateix temps són un signe d'identitat col·lectiva". Sempre que hi ha alguna modificació, doncs, si no tenim prou raonaments no sabem allà on som. Jo sé que hi ha algú que diu "per què li hem de posar una erra final al nom del poble, no?". La gent de Cabassers què sou?

Públic (0:12:10): Cabasserols.

Pere Navarro (0:12:11): Doncs ja la teniu la erra. Si us dieu cabasserols la erra ja hi és. Això és com un pastisser. Un pastisser, la erra no sona. Però la pastisseria la recupera. Els infinitius: cantar. No la diem. Però quan fem el futur

diem jo cantaré, tu cantaràs, ell cantarà. La erra hi és. Per tant, des del punt de vista de la llengua, encara que aquesta erra no soni, sí que hi és. Eh? Jo no m'allargaré més, només he de fer de moderador, i per tant passaria la paraula: Joan, quan vulguis.

Joan Plana (0:13:00): Molt bé, gràcies per la invitació altra vegada, i les que convinguin. En Pere diu que no s'allargarà; no tampoc no m'allargaré, per tant si ho voleu ho podem fer molt breu. No m'allargaré en primer lloc perquè moltes de les coses que us podia explicar avui són les mateixes que us vam explicar, que vam estar parlant fa dos anys, per tant no cal ser reiteratiu. Les lleis que vam explicar en aquell moment i els reglaments que vam explicar en aquell moment diuen exactament el mateix, no s'han modificat en res. Eh? Sí que crec, però, que ha canviat l'escenari: aquests dos anys per alguna cosa han servit, també per a nosaltres com a Departament, que avui no hi ha l'Àngel Cortadellas i m'ha dit "fes també no només de jurista, això que us agrada tant, fes també una mica de portaveu del Departament nostre". D'acord. En aquell setembre de 2022 potser vam fer una exposició molt neutra de la posició del Departament de la Presidència. Vam fer una exposició de les normes que són aplicables i allí ens vam quedar, que cadascú teníem les seves pròpies conclusions, vam escoltar, vam respondre les preguntes que es van fer. Aquests dos anys també serveixen perquè el Departament al final es posicioni, perquè les administracions han de defensar les seves normes, al final. I la posició del Departament és de fomentar i facilitar i donar suport a la presa de decisions, però enfocats a la rectificació del topònim. Bé, ja explicarem la base normativa d'això, ja hi tornarem a insistir. És un posicionament que mirem que es faci des del respecte a les posicions que són discrepants, eh? Perquè també entenem -i amb això crec que és just reconèixer-ho- que la posició contrària no és una posició ni d'abraçar postulats franquistes ni sostenir allò de manera tossuda en una posició per ignorància. No: són posicionaments que es basen en els costums, en els

usos, en la tradició. Els costums no són una aberració en el món del dret, eh? Vull dir, els qui hem estudiat Dret de les primeres coses que apreníem a la carrera allò de "artículo 1 del Código Civil: las fuentes del Derecho" -estava en castellà- "la ley, la costumbre y los principios generales del Derecho". El costum està reconegut a les lleis com una font de dret. Aquí estem en un entorn agrícola i si parléssim de les lleis... l'antiga llei de contractes de conreu, que ara està integrada en el Codi Civil Català, no? Que reconeix els usos i costums del bon pagès com una font d'obligacions, quan regula determinats aspectes dels arrendaments rústecs i les aparceries, eh? Atendre. Vull dir, des d'aquesta posició, fent-ne a la defensa de la norma, que ara en parlarem una mica, però també de respecte a les posicions de qui no hi estigui d'acord, és que us volem explicar avui aquesta posició del Departament. Al final tot posicionament jurídic que puguem prendre té, en aquest aspecte, un principi, que és l'article 18 de la Llei de Política Lingüística. L'estic buscant perquè no me'l se de memòria: que diu allò tan senzill de "els topònims de Catalunya tenen com a forma única oficial la catalana d'acord amb la normativa lingüística de l'Institut d'Estudis Catalans, excepte els de la Vall d'Aran, que tenen l'aranesa". Aquest és el principi de tot el que exposarem aquí i el final de tot on haurem d'anar tendint, perquè són, és la nostra norma jurídica la que ens orienta la posició respecte aquest tema. És veritat, i ho vam explicar fa dos anys, que les lleis no són perfectes, eh?, que les lleis s'han de llegir d'una manera integrada. És a dir, un assumpte normalment no se soluciona només mirant una llei; s'ha de mirar una llei d'una altra banda, un reglament d'una altra. Aquesta mateixa Llei de Política Lingüística, dos paràgrafs més avall diu "els topònims locals -municipals, perdó- es regularan per la llei, per les lleis municipals, eh? En aquest cas nostre per la Llei de Règim Local i Municipal de Catalunya. I és aquí, és veritat, hi ha uns elements confosos. És evident. Les lleis tenen imperfeccions i les posàvem de relleu l'altra vegada, eh? Potser li vam donar massa relleu, perquè al final la Llei

Municipal no contradiu la Llei de Política Lingüística, només que en el seu desenvolupament té unes imperfeccions que fan que sigui... que no sigui tan fàcil d'aplicar, que no faciliti l'aplicació. Aquestes lleis imperfectes són a tot l'ordenament jurídic. Si fossin... si les lleis fossin perfectes quan hi ha un conflicte doncs introduiríem les dades en un ordinador i sortiria la sentència, i no caldrien els jutges. Tot i que potser, tal com ens va, potser aniria millor així, no?, que fessin les sentències les màquines. Però bé, només per explicar això no, aquestes incoherències internes en les normes que explicàvem l'altra vegada i que s'entenen molt fàcilment si veiem què diuen les lleis de règim local respecte a les rectificacions de nom. Ho he de tornar a buscar, no em se les lleis de memòria, estic perdent... Per començar, la llei de règim local és molt curiós, perquè quan regula el nom del municipi ho fa amb l'article 34 i es limita a dir: "El nom del municipi. Els municipis poden anteposar al seu nom el títol de vila si tenen més de 5.000 habitants i el de ciutat si en tenen més de 20.000. L'adopció o la modificació del tractament ha de ser acordada per l'ajuntament, el qual ha de donar compte al Departament de Governació de l'ús institucional. No obstant el que disposa l'apartat 1 els municipis mantenen els títols i els honors que els hagin estat reconeguts." Això és tot el que diu la llei municipal respecte el nom del municipi. Article 34. Fixeu-vos, perquè entengueu com de vegades les normes estan fetes de manera una mica matussera, eh? I ho dic jo que treballo a la Generalitat, eh? Això diu l'article 34. En canvi, articles anteriors, articles 31 i el 31, parlen del canvi de la denominació del municipi i de la rectificació, eh? Una mica de desordre ja ens està revelant tot plegat. I què ens diu la llei municipal respecte la rectificació? A veure si ho trobo. Subratllat amb groc per a veure-ho tot. Diu: "el Govern de la Generalitat, a proposta del conseller o consellera de Governació i Relacions Institucionals, pot proposar als municipis les rectificacions de nom que consideri convenientes". I la reflexió és: "pot"? Com que "pot"? Ho hauria de fer, no? No hem quedat abans que la Llei de Política

Lingüística diu que la toponímia ha de tenir com a única forma la catalana? Si són rectificacions derivades de la norma quina capacitat de decisió té la Generalitat? No "pot", "hauria" d'imposar, no? No hauríem de parlar de si convé, de si és oportú. Doncs és el que diu la llei. Doncs aquestes imperfeccions són les que ens han portat aquí, als dubtes, i per això és important que la Generalitat prengui un posicionament. I el posicionament és que, vull expressar-los amb tota claredat, que estem per la rectificació del topònim, perquè és el compliment de la norma, d'una norma pròpia, que té imperfeccions, que s'hauria de modificar, perquè aquesta mateixa imperfecció que assenyallem aquí després es reproduïx en el reglament, eh? En això que explicàvem fa dos anys. La Generalitat us pot proposar que canvieu el... perdó, que rectifiqueu el topònim. Però no us ho pot imposar, perquè al final l'últim paràgraf diu "i si l'ajuntament no hi està d'acord arxivarem l'expedient". Això és una incoherència de la norma. En aquest cas hi ha una contradicció. No és que sigui contrària, que la llei de règim local s'oposi a la llei de política lingüística; és que hi ha una incoherència interna que impedeix fer-la efectiva. Doncs aquesta és la qüestió que us volia explicar avui respecte el règim legal. Tota la resta està explicat fa dos anys i no cal repetir-nos. Ens podeu preguntar: tot això per què no ho heu modificat? Bé, jo no us puc contestar la pregunta però sí que em puc aventurar a dir-vos les raons, no? A veure, el règim local és un conjunt d'àmbits molt extens, aquí hi ha regidors, regidores, alcaldes, funcionaris, funcionàries de l'ajuntament que saben de què parlo, no? La vida municipal, la gestió municipal està plena de qüestions del dia a dia, de qüestions relatives al finançament, de qüestions relatives a la prestació de serveis, de la gestió de recursos humans, de les subvencions... I al final les administracions que estem al voltant donant suport doncs també estem més per aquests temes que per altres, sense treure-li ni una gota d'importància que té el fer complir la norma en el cas de la llei de política lingüística. Però sí que és una explicació de per què no s'ha abordat aquest

problema quan era tan fàcil com rectificar, modificar un decret o modificar una llei. Bé, és fàcil sobre el paper però modificar una llei com la de règim local, el Decret Legislatiu 2/2003 i després modificar el reglament, doncs és posar d'acord el legislador, després, un cop el legislador amb tot el tràmit que té una modificació de llei posar d'acord el Govern perquè faci la rectificació del decret... No és tan senzill, eh? I quan hi ha altres qüestions que sí que hem de dir que són prioritàries des del punt de vista de la gestió local, doncs és una explicació de per què això no s'ha fet. Però s'ha de fer, i ja està. Al final del camí acabarem anant a parar al mateix lloc on hem començat, que és el famós article 18, que és el que ens marca l'itinerari a seguir. I jo per part meva ja he acabat.

Pere Navarro (0:22:57): Molt bé, moltes gràcies. Joan Anton, el teu torn.

Joan Anton Rabella (0:23:01): Bona tarda. Com ja s'ha dit fa dos anys vam ser aquí explicant -encara no fa dos anys- explicant el mateix, i en dos anys, si no hi ha hagut cap canvi des del punt de vista legal podríem dir que des del punt de vista normatiu encara n'hi ha hagut menys. Vull dir que no hi ha hagut cap tipus de modificació. El que explicaré, per tant, és una miqueta com un recordatori més reduït. També algunes persones segur que ja hi eren i potser doncs ja ho recorden, però en tot cas la funció era aquesta, no?, recordar una miqueta de manera resumida la situació des del punt de vista lingüístic. La toponímia, a més a més, en moltes coses, quan passen aquests actes, si ja hem parlat diverses persones el que fa el del final repeteix i ja moltes coses doncs ja les hem dit. D'alguna manera ja dic, intentarem també ser breus perquè sobretot jo crec que els arguments ja els coneixeu. La toponímia, com s'ha dit, és un tema, i com sabeu així en primera persona és un tema delicat -ara actualment se'n diria sensible- i molt personal. Té una afectació social, com veieu, però sobretot té aquest aspecte tan personal. Sovint és molt

difícil de tractar de manera neutra, podríem dir que objectiva, allunyada dels sentiments. La toponímia, també com s'ha dit, és molt important no solament des del punt de vista pràctic -és a dir, et situa en el món, al lloc on ets- sinó també simbòlic. I aquí, doncs, en bona mesura estem donant voltes i ja a l'altra sessió, fa dos anys, vam donar moltes voltes a aquest aspecte sentimental, simbòlic, i els canvis, i per què es fan, per què no es fan, etc. És a dir, els topònims són molt més que un simple nom de lloc i la retolació és important, et presenta d'una manera, i canviar-ho o no canviar-ho doncs ens està donant tota aquesta informació. Sense embolicar-ho diríem que quan hi ha un règim dictatorial en molts casos el primer que fa és canviar els noms, i ara no m'estic posant en el cas del nom del poble, sinó si pensem per exemple en la retolació, en la retolació, és a dir, els noms dels carrers. No? Ara no tenim, d'entrada, ni avingudes o "plazas" del Generalísimo, etc, no? Per tant això el que ens està indicant i el que vull dir és que sí que té un valor al darrere, sí que hi ha tota aquesta força simbòlica i que per tant no és una qüestió neutra. Per tant, també com deia tant en Pere com en Joan s'ha de parlar de manera acurada i amb una certa delicadesa, encara que hi ha posicions diferents i tampoc podem, lògicament, negar-ho. En segon lloc cal tenir ben present que en català, quan s'ha parlat de la situació de la llengua, no fem coses estranyes o cap raresa. És a dir: no és difícil trobar opinions interessades que menystenen la regularització o la normalització de la toponímia catalana, allò que es diu a vegades. "tot són normes", "vinga canviar les coses", com si hi hagués un excés de normativa pel que fa a la llengua catalana. I dic que són unes opinions interessades perquè al darrere hi ha generalment una intencionalitat, i la intencionalitat, com s'ha dit, és la d'afeblir la llengua. És a dir, aquest factor sociolingüístic, aquest valor sociolingüístic. El procés de normalització o regulació de la toponímia és una pràctica que no ens hem inventat, és una pràctica que segueixen tots els estats per mitjà d'organismes com el que són els instituts cartogràfics o

el que són les acadèmies de la llengua. Si consulteu, per exemple, com explicàvem fa dos anys, la toponímia de l'Instituto Geográfico Nacional espanyol, o el francès, veureu que els topònims hi estan regularitzats, i en molts casos sense podríem dir que sense tantes manies, sense tenir tant en compte l'opinió de la gent, en el sentit doncs que ara és molt més una feina de l'INE. Per això dic que sobta que de vegades algú digui "en català ho voleu regularitzar tot" i a vegades t'ho diu persones que treballen en entitats o en organismes que sí que ho han regularitzat sense tenir en compte cap tipus d'opinió. Per tant anem a parar a aquella idea de llengües de primera i llengües de segona categoria. Per tant cal entendre que l'ús de la toponímia normalitzada és una necessitat per la llengua, també des d'un punt de vista pràctic; és a dir, perquè es pugui fer servir regularment en els mitjans de comunicació, retolació, cartografia i que hi hagi una única forma, perquè no hi hagi vacil·lacions o contradiccions i també perquè els ciutadans vegin que la seva llengua té el mateix valor que la resta de llengües i sobretot que les que serien les llengües oficials i amb un reconeixement clar. A Catalunya, ja s'ha dit, jo aniria a parar, lògicament, com em toca, a la citació de la Llei de Política Lingüística, és a dir, al que ja hem llegit: "els topònims de Catalunya tenen com a única forma oficial la catalana d'acord amb la normativa lingüística de l'Institut d'Estudis Catalans". Si des del punt de vista de la Generalitat, ens han explicat, doncs, les lleis tenen aquesta, si no ambigüitat, aquestes lleis diverses que parlen del mateix i que a vegades ens aporten doncs matisos diferents o veure en quin ordre s'han d'aplicar o, a vegades, com no es poden aplicar les normes. Al mateix temps, des del punt de vista lingüístic, per part de l'Institut la situació és clara, no? L'Institut diu la única forma oficial és la catalana d'acord amb la normativa lingüística. Aquí també un breu apunt que ja s'hi va donar moltes voltes: la diferència entre el que seria l'aplicació de la normativa, és a dir, la correcció ortogràfica, i el que és un canvi de nom. Un canvi de nom és quan, doncs, això, la Bisbal de Falset es vol dir la

Bisbal de Montsant, quan Sant Carles de la Ràpita es vol dir la Ràpita; són canvis de nom, aquí hi ha un canvi. Encara un cas més clar, no sé: Vila-sana abans es deia Utxafava. Doncs aquí sí que d'Utxafava a Vila-sana no hi ha cap tipus de relació i per tant és un canvi de nom. Això és un canvi de nom. Si Figueres s'escrivía amb "as" i a partir de la normativa s'escriu "eres"; si Vic s'escrivía amb "ch" i a partir de la normativa ortogràfica s'escriu sense "ch" això és el que nosaltres en diem, doncs, normativització. No és un canvi, és una regularització del que seria l'ortografia. En aquest cas la forma Cabassers amb dues esses i amb e erra essa final surt de la ponència formada per Fabra, Casacuberta i Coromines, que van establir la forma normativa i d'aquí, a partir d'aquell moment, també oficial dels noms dels municipis. Això és una ponència que treballa de l'any 31, que s'aprova pràcticament a l'any 33 i que es publica en aquest llibret petitó, això és on es publica, i a partir d'aquí tenim els noms per primera vegada oficialitzats amb la forma normativa en català. Aquest va ser el criteri inicial i per dir-ho d'alguna manera un criteri que no ha variat, és a dir, el posicionament de l'Institut ens n'anem, per tant, podríem dir que a l'any 31 i publicat al 33. Perquè després no ha variat. Tots els informes que hi ha, que ara podríem fer això, la cronologia, i començar a per l'any 98, a l'any 2002, a l'any 2021, és a dir, hi ha tot d'informes que en alguns casos l'Institut l'únic que fa és refermar la decisió que ja havia pres, perquè de canvi no n'hi va haver cap des d'aquell moment inicial. La normalització dels topònims en la forma tradicional que no coincideix amb la forma normativa com dèiem ha estat un tema delicat i per això citava els casos aquests de Vich, Montblanch, San Sadurní de Noya, Sant Sadurní d'Anoia s'escrivía això, "Noya", com si fos una noia però amb i grega. També altres canvis els tenim a prop: heu de pensar que els pobles propers, com Capçanes -s'escrivía amb essa-; Marçà, Marçà s'escriu amb ce trencada i s'escrivía amb essa; Molá, és a dir, el Molar en un moment determinat la forma oficial era Molá, sense l'article i sense la erra. És a dir, tot això són

canvis que es van fer des del punt de vista ortogràfic, no? Aleshores en el cas del nom de Cabassers, com ja s'ha dit, més enllà de les hipòtesis sobre el seu origen a partir de la documentació més antiga per a fixar la forma normativa. Així, en aquests casos, me'n venen alguns al cap, venen de l'àrab, o que tenen relació amb l'àrab, o els documentem en aquesta relació, doncs aquestes fluctuacions que tenim en el cas de formes, és a dir, que es troben amb essa, amb dues esses, amb ce trencada, amb ce, és a dir, hi ha vegades com hi ha documentació antiga d'un topònim n'hi ha alguns que més o menys sí que mantenen la mateixa forma, però n'hi ha que al llarg dels anys, al llarg dels segles, s'han escrit de maneres molt diferents, no? En tot cas tots aquests topònims es regularitzen en català precisament amb dues esses; tenim els casos relativament proper de Benissanet, també de Massalcoreig, és a dir, els topònims, tots els topònims catalans que es troben en la mateixa situació, perquè clar, Benissanet el trobàvem documentat Benicinet amb ce; aleshores seria també aquesta ce que després Benissanet ha passat a dues esses, no? En el cas dels noms comuns ha estat el mateix: formes com alcàsser, com almàssera, assut, [inintel·ligible] ho escrivim amb dues esses, per tant no s'està fent cap cosa estranya sinó que des del punt de vista ortogràfic s'ha d'escriure amb dues esses. Pel que fa a la erra final podríem dir que poca cosa podem afegir al que ja deia en Pere. Tenim en el cas del Molar, o Lloar, doncs que la erra hi és encara que no la pronunciem i tenim altres topònims com Aldover, Alcover, Almoster, Ginestar; tots aquests topònims tenen una erra que no sona, no? I fins i tot quan està en, per a dir-ho d'alguna manera, en plural, en erra essa: Granollers, Calders, Guixers, Santa Coloma de Farners, etc. Tots aquests noms, encara que la erra no soni, com explicava molt bé en Pere, es recupera des del punt de vista gràfic. Per tant, d'altra manera, podríem dir que molt resumida, diríem que des del punt de vista de l'Institut d'Estudis Catalans la forma escrita dels topònims, de tots els topònims, dels municipis, dels pobles i ciutats, es regeix per la normativa lingüística

vigent que és una de sola també pel que fa a l'ortografia. I en aquest moment, precisament, l'ortografia, l'Institut va publicar l'Ortografia catalana l'any 2017 per donar-li un relleu, una força; és a dir, perquè és un tema important. L'ortografia doncs clar, mira les normes ortogràfiques al 1913, no? Vull dir que clar, que queda molt lluny. Doncs calia actualitzar-ho i d'alguna manera també refermar-ho en aquesta situació actual des del punt de vista sociolingüístic i d'una certa [inintel·ligible] de la llengua. I ja res més, moltes gràcies.

Pere Navarro (0:35:26): Molt bé. Si voleu demanar la paraula, si necessiteu algun temps per a comentar el que digueu. La gent que vulgui parlar que aixequi la mà i us passo el micro. Ara vinc.

Intervinent 4 (0:36:01): Bé jo només vull preguntar-vos sobre el nom de Cabacés de què, bé, a veure si m'explico bé. Aquí hi va haver a finals dels anys 80 una reunió que la va fer un senyor que té tres llibres escrits sobre Cabacés, que es deia senyor Vicenç Biete Farré. I aquest senyor doncs va fer una recopilació de dates de, diguem de tota la història, de tots els noms de Cabacés i tot això. I llavors es va fer aquí una reunió que es va promoure mitjançant de l'alcalde, que llavors era en Joan Masip, em sembla que era. Doncs bé, aquest alcalde va fer aquí una reunió de poble i el senyor Biete va explicar diverses formes d'escriure el nom. Una d'elles va ser Cabassers amb dues esses i erra essa final. Una altra que tenia títol del seu primer llibre que va fer, que posava Cabacers, amb erra final, així: Ca-ba-cers, amb erra final. I després hi havia la del nom actual, que és Cabacés, el nom d'ara. Llavors resulta que es va fer una votació i va guanyar per majoria el nom de Cabacés. Aquesta reunió es va portar a la Generalitat. A la Generalitat van fer tots els papers, van fer tot el recorregut i tota la d'allò i llavors van posar-ho al butlletí oficial de la Generalitat, em sembla que era del 12 de febrer de 1989, que estava el nom de Cabacés, que s'havia aprovat el

nom aquí a Cabacés en votació oficial, que s'havia aprovat el nom de Cabacés. I llavors va sortir al butlletí oficial de la Generalitat de Catalunya de la data mil... bé, 12 de febrer de 1989. Ara vull, m'agradaria que m'expliquéssiu una mica si això influencia pel nom que tenim ara, bé la toponímia i això deixant a part, puguem, diguem, si pot influir pel nom que tenim ara de Cabacés. O sigui, tenim el nom Cabacés ara. Què hem de posar, Cabacers als carnets, a tot arreu, o no? O el nom serà igual i llavors la toponímia es canviarà a Cabacers. Podeu explicar-ho una mica això?

Joan Anton Rabella (0:38:57): El canvi, quan es produeix el canvi, a partir del moment en què hi ha un canvi legal es canvia la retolació i després, doncs, quan hi hagi renovació de documentació es va canviant el nom. Això de la mateixa manera que una persona si té el cognom escrit d'una manera i demana regularitzar-lo a partir del moment que fa el canvi al registre civil no és que en aquell moment es busqui tota la documentació antiga que té i es corregeixi, sinó que és a partir d'aquell moment tot el que sigui, tot el que s'escriu, es fa servir la forma nova. Això és una situació d'una manera regular, legislada, heu de pensar... Això no... Si ara parlem del cas de Sant Carles de la Ràpita, que no fa tant, o de Roda de Berà. Roda de Berà s'escrivia Barà i van esmenar-ho per Berà. Doncs clar, a partir d'un cert moment s'ha de canviar la retolació i aleshores en la documentació de les persones, en la documentació nova, en la documentació que es va produint a partir d'aquell moment doncs hi ha aquest canvi, que és un canvi ortogràfic. Això, d'alguna manera, pot sobtar més o menys però a vegades fins i tot jo només posaré l'exemple que un acord de ple d'un ajuntament, que vam rebre la carta, el nom del poble apareixia escrit de tres maneres diferents. És a dir, que la fluctuació a vegades, ja sigui per errada, així existeix, però des del punt de vista així pràctic no. No sé si vols afegir alguna cosa des del punt de vista legal.

Intervinent 4 (0:40:41): No, bé, jo només vull preguntar que a

veure si això, aquesta d'això, aquesta votació que es va fer i que va sortir ja en tots els d'això, al butlletí oficial de la Generalitat, a veure si avui dia també podem disposar de què el nom, diguem els ròtuls i el carnet i tot això doncs que no els haguem de canviar, o que puguem posar Cabacés[ho pronuncia en castellà] igual. No se si m'expresso prou bé però bé. Perquè ara...

Joan Anton Rabella (0:41:17): Sí, si ho entenem bé, és a dir, si no hi ha canvi es manté la forma, però si hi ha canvi, per a dir-ho d'alguna manera des del punt de vista administratiu, legal, es canvia. Altra cosa és que, per dir-ho d'alguna manera, una persona individualment, no en el seu carnet, perquè d'alguna manera es regularitzaria ell ho continuï. Perquè d'alguna manera jo, a l'Institut d'Estudis Catalans, no es escrit mai Cabacés amb ce i amb accent. Només ho he escrit de forma normativa. Aleshores per dir-ho d'alguna manera hi havia una divergència. Em refereixo a què, per dir-ho d'alguna manera, els qui seguint la llei estàvem fora de la llei potser era l'Institut d'Estudis Catalans, no se com explicar-ho, no? Però aleshores si hi ha un canvi des del punt de vista de l'Administració, si una persona va i li han de posar el nom l'hi posaran d'acord amb el que surti al nomenclàtor oficial. I al nomenclàtor oficial ara hi surt amb ce i amb accent i si hi ha un canvi doncs sortirà amb dues esses i amb erra essa. Aleshores, per tant, la retolació, la documentació, des del punt de vista administratiu, des del punt de vista legal, a partir del moment que hi hagi un canvi sí que es canviarà. Una persona, per a dir-ho d'alguna manera, no pot anar al registre i dir, "doncs jo vull que m'escriguin..." no sé, Badalona amb e. No, perquè, d'alguna manera el que hi ha és una base de dades oficial i si hi ha un canvi legal es canvia el nomenclàtor i per tant l'ús seria aquest, si entenem bé la pregunta.

Intervinent 4 (0:43:02): Val, val, està bé, sí. Però si diguem si actualment la majoria de gent d'aquí de Cabacés

volgués seguir amb el mateix nom que tenim ara doncs què pot passar? És obligat que ens canviem al nom de Cabassers?

Joan Anton Rabella (0:43:26): Això és una qüestió...

Joan Plana (0:43:28): A veure, no se si li contestaré el que està preguntant. Els butlletins oficials, si els anem a buscar, estan plens de disposicions amb acords de la Generalitat o de l'Estat o de qui sigui i que estan obsoletes, perquè en 40 anys les lleis es modifiquen, i canvia el marc jurídic, la llei de política lingüística és de l'any 98, la llei de règim local és del 87 i està refosa al 2003. Per tant aquestes modificacions si s'adopten es fan a partir d'aquest marc legal actual independentment del que s'hagués acordat en aquell moment, es votés o no, hi hagués acord de la Generalitat o no. Però tenint en compte que això afecta a la denominació oficial i a tot allò que hagi de tenir efecte en la denominació oficial. Vull dir ningú ha d'anar ara amb el seu DNI a la policia, si es canvia el topònim, a què li modifiquin. O sí que segurament a la propera renovació de carnet com que les bases de dades ja estaran creuades doncs sortirà el nom rectificat, eh? Després, els usos particulars, amb els usos particulars ningú no s'hi pot posar, cadascú que escrigui, que digui o que faci el que vulgui, no? Això afecta a la denominació oficial i a tot allò que té un efecte oficial: senyalització, cartelleria, documentació de l'ajuntament, les relacions amb les altres administracions.

Jaume Pujals (0:44:57): Ha demanat la paraula en Paco primer, després en Sisco, anem establint un torn de paraula ara, val?

Intervinent 5 (0:45:06): No, aquí hi ha... Bé, jo sóc el Ramon. L'escrit que van passar l'Ajuntament diu "iniciar l'expedient per a fer oficial la forma legal del topònim Cabassers". I si els veïns no volen que s'iniciï aquest expedient, què hem de fer?

Jaume Pujals (0:45:26): Bona pregunta. Està clar que a veure,

moltes vegades nosaltres ho hem plantejat des d'una vessant democràtica, no? En aquest cas dius, doncs els hi donem veu i vot al poble, no? No discutirem i no votarem el que és una correcció. Es pot votar tot eh? L'Ajuntament ha aprovat un reglament de participació ciutadana per bàsicament donar-li sentit a tot això que estem fent i per donar-li veu al poble, i ja he dit abans que ha de ser una decisió acompanyada per tot el poble. Sí que no podem votar una correcció però sí que sou una part important per a decidir si l'Ajuntament ha d'iniciar l'expedient de correcció. Suposo que t'he contestat, no, Ramon?

Intervinent 5 (0:46:16): Sí, sí.

Intervinent 6 (0:46:17): Potser seria més fàcil que aixequéssim la mà, si no ens liarem.

Intervinent 2 (0:46:20): Exacte, els que estan a favor i els que estan en contra.

Jaume Pujals (0:46:24): Bé, això és una mica [inintel·ligible], això...

Pere Navarro (0:46:30): La reunió d'avui penso que no era per a votar res, eh? Donem més paraules.

Intervinent 6 (0:46:30): Doncs ja podem marxar.

Jaume Pujals (0:46:36): No home, no, marxar no, a veure estem aquí per escoltar Carlos.

Converses simultànies intel·ligibles (0:46:39)

Jaume Pujals (0:46:52): Qui té la paraula ara?

Intervinent 7 (0:46:56): Si segons la llei aquesta que l'Ajuntament no vol s'arxivarà o sigui tinc dues preguntes. La primera: si ja es va votar per què s'ha tornat a obrir i després, si ara l'Ajuntament fes una votació i diguem que no ens podem aferrar a aquesta llei o no?

Joan Plana (0:47:10): A veure el que explicàvem quan -això ja ho vam parlar fa dos anys- en apuntar aquestes inconcrecions de la llei municipal i del seu reglament és que la Generalitat el que no té és la potestat per a imposar-vos la rectificació.

Intervinent 6 (0:47:25): Doncs que l'agafi, que la faci.

Joan Plana (0:47:28): La gen, la Generalitat no, que no té la potestat per a imposar la rectificació. Això no vol dir que la rectificació no sigui obligatòria. L'únic que hi ha una mancança en la llei, en el reglament que diu més o menys textualment que quan la Generalitat enviï l'expedient amb l'informe de l'Institut d'Estudis Catalans a l'ajuntament, si l'ajuntament no hi està d'acord, arxivarà l'expedient. Això... Per què diem que això és una incoherència de la norma? Perquè no permet aplicar allò que diu una altra norma, que és el que estableix la Llei de Política Lingüística que l'obligatorietat, o sigui, que és obligatori el topònim en català. En què quedem? Si és obligatori per què la Generalitat no ho pot imposar?

Remor del públic (0:48:13)

Joan Plana (0:48:14): Però que no es pugui imposar una cosa no li treu el caràcter obligatori, eh? Simplement que la Generalitat no té una potestat coercitiva i que no pot sancionar, no pot ordenar. Ja estaria bé, ja estaria bé, ens solucionaria tots els problemes que la llei i el reglament diguessin "la Generalitat podrà... imposarà la rectificació". Però no ho diu. Però això no vol dir que no s'hagi de complir la norma.

Pere Navarro (0:48:39): Eh, més coses.

Intervinent 1 (0:48:42): Sí, bona tarda. A veure, queda clar la, fa dos anys que ho vas explicar, Joan, i ara també, queda clar que per llei si l'Ajuntament no vol no es canvia. Això queda clar. El que passa és que jo crec que hem arribat a una situació que és molt diferent d'anys enrere, que les persones

del poble van canviant, les persones tenen, veuen diferent la situació i hi ha gent jove que doncs, bé, pensen diferent de la gent gran. I jo crec que hem arribat a un punt que si no volem canviar per llei no ens ho poden fer, això ho tenim clar, però crec que nosaltres hem d'opinar, i hauríem d'opinar amb una consulta al poble i que ens digui el poble el que creu oportú. Jo estic casi convençut de què ho canviarem, casi, però home, deixeu-nos dir al poble el que pensem. L'Ajuntament, democràticament, no estem demanant res de l'altre món, crec que estem demanant una cosa que no és fora de llei, si no que ens ho digui en Joan, no és fora de llei, però que demanem una opinió perquè l'Ajuntament tingui més força a l'hora d'executar el que hagi d'executar. I ja està, no cal donar-li tants toms, perquè tot el que heu explicat ja ho sabíem, eh? Per tant no cal donar-li més toms, hem de decidir si ho volem corregir o no, o que l'Ajuntament engegui l'expedient o no. Doncs val, fem, un dia, ens ajuntem tots, votem, parlem, dialoguem i això és la democràcia. Imposar no s'ha d'imposar res, perquè el qui imposa no va bé, no va bé. Hem de dialogar, parlar i que tothom estigui convençut. O la majoria. I ja està, mira si és fàcil, i acabariem la reunió en un ratet.

Aplaudiments (0:50:33).

Joan Plana (0:50:40): A veure, sobre això, ja que m'han assignat la part jurídica, que és la més desagradable, deixeu-me... ja sé que no agradarà el que diré però us ho he de dir, perquè és el meu ofici. A veure, votar aquesta qüestió jo crec honestament que no entra dins de la llei. Ara us posaré un cas, no, que té a veure amb les competències de l'Ajuntament.

Intervinent 6 (0:51:05): Doncs ja podem marxar.

Joan Plana (0:51:06): Hi ha una...

Remor del públic (0:51:08)

Joan Plana (0:51:09): Un segon, un segon, un segon. Deixeu-me

acabar el raonament, ja sé que potser no us convenceré però deixeu-me acabar d'explicar. Hi ha una llei d'urbanisme que diu en un article, el 87, els actes d'edificació o obres que estan subjectes a llicència d'obres. Per exemple, diu l'obertura dels camins rurals o de la seva modificació. Aquí que esteu en un entorn rural clar, també us podríeu plantejar, "ostres, la modificació dels camins i això per què hem de demanar llicència si no ho podem fer només per comunicació, per què no ho votem?" Jo crec que des del punt de vista estrictament jurídic és el mateix cas. No es pot votar això. Altra cosa...

Intervinent 1 (0:51:49): L'opinió és una cosa

Intervinent 6 (0:51:50): I l'u d'octubre que era legal?

Remor del públic (0:51:53)

Joan Plana (0:51:53): Bé, a mi m'han demanat aquí que expliqui la llei.

Remor del públic (0:51:56)

Pere Navarro (0:52:00): Haurien de procurar mantenir els torns de paraula, si us plau.

Remor del públic (0:52:05)

Pere Navarro (0:52:09): Joan, has acabat?

Joan Plana (0:52:11): Sí.

Intervinent 9 (0:52:14): Moltes gràcies. Bé, jo seré molt senzill, i molt clar, i molt curt. Em sembla que ho arreglaré. A veure, jo crec, bé, primer, al senyor alcalde, jo demanaria només una cosa en principi, per a començar, que com a motivacions per a fer aquesta normalització del nom del poble no s'anomenés el compliment de la Memòria Democràtica perquè crec que no toca, perquè al senyor alcalde se li ha escapat que era imposat pel franquisme i és el que posen a molts

diaris i, en fi, quan aquest nom és d'abans del Franco [inintel·ligible], vull dir, de sobres. Llavors el que demanaria és que escoltéssiu el poble. El poble, vol, si continua dient-se Cabassers, al final s'ha de posar amb la normativa com és natural, perquè això ja ho comprenc, costarà una generació, o costarà mitja o costarà un segon, perquè és com s'ha de fer per respecte a la llengua i per tot, s'ha de fer la normativa tal qual. Ara és una altra cosa que hi ha gent, com aquest senyor mateix, que no respecten el que oficialment estava establert aquí, vull dir han continuat escrivint Cabassers. Jo mira, porto una cosa aquí -no l'he de llegir, eh?- però el meu padrí, Ton, era corresponsal del diari del Priorat, i a l'any 33 va escriure doncs, per la normativa que havia sortit llavors del decret de la Generalitat de la normativa del català que es canviés el nom del poble. I ell, amb tota normalitat, va fer la crònica dient que a partir d'aquest moment doncs Cabassers s'escriurà d'aquesta altra manera, com la normativa. I ell, quan acaba la crònica ja signa Cabassers, així. Però només us diré una cosa, en lingüística està tot escrit i no hi ha res a discutir, és tal qual dieu vosaltres, va a missa que es diu, no? Ara, a gustos no hi ha res escrit. Jo el Cabassers escrit amb la normativa que correspon us he de dir que no m'agrada gens. És que és el que hi ha, vull dir, a gustos és això. Jo ahir passava per Reus, caminava per Reus, que no hi camino casi mai, i passava per allí a la plaça de la Sang i veig dic "mira, un restaurant nou que s'ha obert, que és Cabassers". I m'acosto i hi posava "Les Carabasses". O sigui, que sembla que siguem el poble de les carabasses, i llavors no, doncs simplement no m'agrada. Jo, ara, fa molt poquet s'ha fet una coral i han fet un concurs d'idees per quin nom volien a la coral. Van sortir 50 noms perquè són molta gent i al final doncs se'n va triar un que és molt bonic. Doncs jo el que proposaria és que també es fes una cosa semblant pel poble, que les persones a partir dels 20 anys tenim el dret... Aquí mateix, a la Pobla de la Granadella, han canviat. Tenim el dret, a partir dels 18 anys, de canviar el nom nostre, i del

poble també, sense permís de ningú. Llavors el que demanaria és a veure si està algú d'acord amb que busquem per dues fases, primer una sèrie d'idees, com volem que es digui el nostre poble, i en acabat doncs votem el nom del poble. I això seria una cosa constructiva, em sembla a mi, i com que ara amb tota aquesta polèmica ja saben d'on parlem perquè som un poble perdut aquí a dalt a les muntanyes però amb tota aquesta polèmica ja saben de què parlem, llavors quan canviarem el nom del poble ja sabrem de què parlen. I al mateix full, això si em donen permís ho penjaré dalt a la cartellera, al mateix full doncs, a part de la crònica social, posa que les escoles ja s'han acabat amb l'esforç de tot el poble i d'aquí a uns quants anys farem el centenari de les escoles i si no fem coses que hi posin remei potser farem el centenari de les escoles sense crios. Això és l'important. S'ha de fer coses que portin, que atreguin a gent al poble i això són coses positives i coses que hi guanyarem el poble, perquè això del nom ja està bé. Ara, jo considero que si s'ha de continuar dient Cabassers s'ha de posar ben escrit. Però jo no sóc partidari perquè no m'agrada, perquè ja us ho dic, ahir mateix em va semblar que havia vis el nom del meu poble allí en una paret i m'acosto i "Les Carabasseres". Quan passeu per la plaça de la Sang ho trobareu. Si em dona permís el senyor president ho posaré dalt al d'allò perquè ho pugueu llegir: amb tota normalitat doncs el padrí, Ton, va fer la crònica aquesta. Firma Montsant, perquè és el seu pseudònim, però bé, és igual, era el meu padrí. Moltes gràcies.

Aplaudiments (0:56:39).

Pere Navarro (0:59:39): Algú de la mesa vol contestar? Passem a una altra paraula...

Joan Anton Rabella (0:56:44): Espera, espera, espera, espera't, esperta't, Pere. Suposo que m'he expressat malament. És a dir, no és que hagi fet servir la forma en contra de la llei; he fet servir la forma, precisament, de la Llei de Política Lingüística. He fet servir la forma que va decidir

Fabra i Coromines. Si algú, allò que dèiem, ja ens posem així, en sap més, per dir-ho d'alguna manera, de llengua, que les persones que formaven aquesta ponència doncs, poden decidir més bonic o menys bonic. Això sempre és subjectiu i jo no en diré res perquè no hi ha res a dir. Ara bé, sobre la llei: penseu que el nomenclàtor oficial de la toponímia major de Catalunya sí que hi surt Cabacés, però hi surt un asterisc eh? No hi surt... Hi ha uns quants noms, pocs noms, que surten amb un asterisc, i l'asterisc vol dir que està mal escrit. Perquè és el que dèiem: una cosa són les coses que es poden votar i sobre el concepte de democràcia podríem estar aquí debatent i ens hi quedaríem a viure. Ara bé, el criteri aquest de si es vota si home s'escriu amb hac o sense, si cel s'escriu amb ce o amb essa, això ara per ara no es vota. I per dir-ho d'alguna manera, els topònims formen part de la llengua, i la llengua té una normativa, i la normativa doncs com s'ha d'escriure. I en aquest sentit, tal com deia, només mireu el nomenclàtor oficial. Per tant, quan jo dic que havia estat escrivint la forma sempre... clar, és a dir, la no oficial des del punt de vista d'això, de l'incompliment de la Llei de Política Lingüística, però oficial al menys la normativa, que sí que és oficial, perquè la llei també diu que és la normativa la forma oficial. I anem a parar al problema aquest, vull dir que en tot cas no és allò de desobeir sinó en aquest cas obeir la llengua, és a dir, la llei, per dir-ho d'alguna manera de la llengua, la normativa lingüística, de la llengua.

Intervinent 10 (0:59:14): Bona tarda, em dic Jaume i sóc d'aquí, de Cabacés. Jo no penso que les normes siguin incongruents, no, no, no, no. Jo penso que en realitat estan fonamentades sobre el caràcter democràtic dels catalans. És a dir, si hi hagués una àmplia majoria dels habitants de Cabacés que digués que el seu nom és amb ce doncs aquest seria el nom català. Per què? Doncs perquè ho diuen els catalans, simplement. Jo tinc 60 anys i aquesta és la tercera vegada que canviaré el nom del poble al meu DNI. Si convé el continuaré canviant, eh? Jo sempre, per mi l'autoritat en aquest sentit

és l'Ajuntament, eh? És el consistori. A veure, si us digués que m'és indiferent us enganyaria, eh? Jo prefereixo la forma amb ce. Per què? Doncs perquè és més simple, més senzilla, eh? Amb set lletres ja ho dic tot, per què posar-ne nou? Ah sí, que un altre valor important per mi és el consens, no? I en aquest sentit doncs felicitar-vos a tots els membres del consistori perquè doncs heu sigut capaços d'arribar a un consens en aquest sentit, no? I aquesta és la manera d'avançar. Aquesta és la manera d'avançar, amb consens, i per tant jo continuaré escrivint tal com diu l'Ajuntament, perquè és el que em representa políticament i és el que té la sobirania sobre el nom del poble. En una altra ocasió jo ja et vaig demanar: "alcalde, posi l'urna". Clar, en aquest sentit, en aquest moment no t'ho dic, perquè clar, vull dir, quina cara faries si et sortís amb ce ara? Res més.

Riures (1:01:48)

Pere Navarro (1:01:53): Alguna intervenció de la mesa?

Aplaudiments (1:01:54)

Pere Navarro (1:02:02): No? Al final.

Intervinent 11 (1:02:02): Hola, sóc Antoni Bru, la majoria ja em coneix. Jo parlaré una mica sense passió, perquè jo crec que aquí hi ha molta passió a flor de pell, no? També ho miro des de fora, jo fa, com sabeu, fa molts anys que sóc fora encara que pago impostos i sempre he estat vinculat al poble. Jo crec que és un tema, com bé s'ha dit a la taula, és un tema lingüístic, és un tema de normalització, i m'estranya que hi hagi mestres que vulguin posar noms amb falta ortogràfica, perquè abans a mi em deien "això està mal escrit i ho has d'escriure bé". És una cosa normal. O sigui, que és un tema de normalització lingüística i és un tema d'evolució. Jo crec que s'ha evolucionat i com que s'ha evolucionat les coses han canviat. I fa 40 anys en aquest poble vivia Cabassers i Cabacés, perquè hi havia el club de futbol que es deia

Cabassers, perquè cobrava o estava dins a la federació de futbol català, que la normativa era aquesta. Es feia una revista que es deia Cabassers, que cobrava també unes subvencions de Cultura catalana, o sigui, del Departament de Cultura de la província de Tarragona. I jo fa cinc minuts he rebut un whatsapp que m'ha dit un "on estàs?" Dic "escit al poble". Diu "Cabassers? -ho dic així perquè la gent ho entengui- o Falset?". O sigui, jo crec que estem fent riure perquè és una cosa de normalització lingüística, i està convivint segons el món, o sigui al món i aquí, una sèrie... les dues coses. I arriba un punt que dius home, posem-hi peu i deixem una miqueta les passions, perquè les passions al final és molt personal, però jo crec que si és una cosa que està mal escrita s'ha d'arreglar, i "punto". I m'és igual que es digui Cabassers com ha dit al principi, al final som cabasserols, no? Si som cabasserols, encara que hi hagi restaurants a Reus que diguin que fan cabasses, vull dir, clar! O carabasses, no? Però és clar, si som cabasserols ens ha tocat la desgràcia de viure a Cabassers, i "punto".

Remor del públic (1:04:12)

Intervinent 12 (1:04:31): Hola, bones tardes, jo em dic Anna Maria Masip i sóc d'aquí del poble de Cabacés i hi he viscut sempre. El que em sap molt greu a mi és que s'hagi enfocat tot aquest nom del poble a una cosa franquista, cosa que això no és res veritat. Perquè el nom del poble, a la meva casa, hi ha escrits dels meus rebesavis, que ja estan, en escriptures i coses, que ja hi posa el nom de Cabacés tal com es diu ara mateix. A mi això em fa ràbia, que ens vegin per tot el món, per tota Espanya i per tot arreu, "dale" d'articles de Cabacés és un poble de la dictadura, que si això i que si allò. Això em sembla que no és la manera de volern-nos fer canviar el nom perquè nosaltres, parlant, la gent s'entén, i si ens diuen que està tan mal escrit i tot això, doncs bé, però no té res a veure amb el Franco, ni amb la dictadura ni amb res de tot això, perquè molt abans que el Franco nasqués, com aquell que

diu, ja s'hi deia Cabacés. O sigui que, res més.

Aplaudiments (1:05:42)

Jaume Pujals (1:05:52): Pere, Pere aquí, Pere, Pere!

Pere Navarro (1:05:53): Sí, ja ho veig. Algú de la mesa vol dir alguna cosa?

Jaume Pujals (1:06:04): Bé, sí, volia dir-li a l'Anna Maria que té tota la raó del món, que s'ha centrat tot el tema del topònim en una mesura franquista. L'altre dia TV3, sense anar més lluny, va tipificar l'Ajuntament de Cabacés iniciarà la correcció del topònim franquista. Clar, jo automàticament el que vaig fer va ser ficar-me en contacte amb ells i dir-los que tota aquesta sensacionalitat que fan els mitjans no ajuda a acompanyar un ambient positiu cap a la correcció, perquè això no és veritat, i el que ha exposat l'Anna Maria té tota la raó. No és un topònim franquista perquè hi ha suficients documents abans de la República, de la II República, que el nom ja s'escrivía així. Vull dir que nosaltres en som conscients. Que l'ambient exterior no hi ha ajudat i que la campanya mediàtica que se li ha donat tampoc no ajuda, això és una realitat. I contra això és difícil de lluitar, no?, l'opinió pública des de fora.

Intervinent 13 (1:07:21): Però si se surt a les televisions i ja diu que això és de franquisme, la televisió la veu molta gent.

Pere Navarro (1:07:25): Haureu de demanar la paraula.

Intervinent 13 (1:07:21): És igual, no l'he demanat, perdoneu, però és que estic molt enfadada.

Intervinent 14 (1:07:35): Bé, em dic Sisco Gibert. Bé, doncs, ningú diu res? És una mica rar, no? Resulta que tinc un fill casat a Palencia. Aquest fill té, doncs bé, la nora, té una germana. Clar, vaig arribar allí i "com es diu vostè?" "¿Cómo

se llama?”. Sisco. I de seguida en va haver una que va dir “Cisco”. Collons, ja hi som. I després l'altra va dir “Chiscu”. Dic no, com ho faré això? Vaig escriure en un paper essa i ce o. I a què hi diu aquí? Diu “Sisco”. I a l'altra, diu, “Sisco”. Ja està, arreglat. Vaig venir molt content perquè llavors vaig dir: si aquestes ho diuen, són castellanes, resulta que m'estic dient castellà. O sigui que jo, sense saber-ho, tinc un nom castellà. Bé, molt fàcil. Ara em diré Cesc. I ara a tothom qui em coneix li aniré dient Cesc. D'aquí fins que em mori hauré d'anar explicant a tots els qui em diuen Sisco que sóc Cesc. Vull dir que les normes estan molt bé, però darrere d'això, darrere de les normes hi ha un sentiment, hi ha una identitat, i aquesta identitat fa molts anys que la portem. Em sembla que m'heu entès tots. Segona cosa: es van fer les reunions, com vam dir, vam votar, hi va haver igualtat, hi va haver la polèmica, ponències d'una banda, de l'altra, tothom té raó, magnífic. Però els senyors que volien Cabassers, l'endemà de la reunió, continuaven posant Cabassers i no van parar de posar-ho fins ara. Espero que si ara es diu Cabassers els senyors que vulguin posar Cabacés tinguin el mateix respecte que han tingut ells. Moltes gràcies.

Aplaudiments (1:09:14)

Pere Navarro (1:09:22): Algú de la mesa? Algú de la mesa vol parlar? Doncs au.

Intervinent 2 (1:09:30): Hola, bona tarda, jo em dic Antonieta Escoda, sóc d'aquí de Cabacés encara que he viscut molts anys a Mallorca. Bé, com la nomenclatura ens exigeix, o no, ens fa dir d'alguna manera perquè en català ben escrit sí que va Cabassers, però crec que no hi ha cap llei que ens ho digui, que ens prohibeixi que siguem Cabacés [ho pronuncia en castellà]. I crec que això, ja que som del poble, s'hauria de votar pel poble, no per la norma lingüística que han fet uns que són... doncs bé, la norma lingüística és una cosa, i Cabacés i el poble és una altra, res més.

Aplaudiments (1:10:10)

Intervinent 6 (1:10:21): Hola, bones. Jo em dic Carlos Masip i també sóc d'aquí de Cabacés de tota la vida. Escolta, jo volia preguntar una cosa. La Generalitat cada any s'atipa de fer-nos lleis. Jo sóc pagès i granger. A mi cada any em surten dues o tres lleis noves i obligacions noves per a fer i "papeleos" nous per a fer. En saben molt de fer obligacions noves. Per què no ho arreglen, i ho fiquen, i ens obliguen a ficar Cabassers i no discutirem més. Però si no ens poden obligar, i no saben obligar-nos i no tenen la llei per obligar-nos per què no ens deixen fer, si volem quedar-nos com estem? I si volen que ho arreglem doncs que ens obliguin. I si no que facin una llei com en fan cada dia tantes per obligar-nos a fer cinquanta mil "papeleos" que nosaltres no necessitem. Jo penso això i ja està.

Aplaudiments (1:11:02)

Pere Navarro (1:11:06): Més paraules?

Joan Plana (1:11:09): Sí, sí. Per al·lusions, molt adequades. A veure, ja ho hem apuntat la patologia d'aquest problema, que és que tenim un reglament mal redactat, igual com ho vam explicar fa dos anys ho hem tornat a explicar ara, que impedeix imposar. És cert, sí, s'hauria de canviar, sí. La conclusió de l'última reunió era que una solució era modificar aquesta norma. I jo entenc que caldria modificar la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya i caldria modificar el reglament que regula això. Per quina raó? Per poder imposar. La qüestió és si cal haver-ho d'imposar, quan tenim una norma que obliga. Cal haver-ho d'imposar?

Intervinent 15 (1:11:55): Hola, jo sóc l'Andreu, tothom sap qui sóc, no hi ha problema. Aviam, una de les coses que estan molt clares aquí és que no es tracta de canviar el nom de res; s'escriu bé o s'escriu malament i ja està. En quant al de que si s'escriu en castellà o en català bé, no ho sé, quan vaig

anar a escola a mi em feien parlar en castellà, ho vaig estudiar tot en castellà per obligació. No se si era franquista o no, però a mi, tot en castellà. I quan vam acabar l'escola, que ja vam sortir d'allà i tal, tot el que se de català ho he hagut d'aprendre jo després pel meu propi compte i risc, val? Jo sóc dels qui defensen la normalització lingüística, òbviament. I les normes no es voten, estan clares i s'han de complir, i s'ha acabat la història aquí, . val? Llavors, a mi m'han fet escriure malament el nom del poble moltíssimes vegades, tantes vegades com l'he escrit; l'he hagut d'escriure malament, sabent que feia una incorrecció, per obligació, m'ho han obligat a fer així, val? O sigui, em van obligar a incomplir la norma. I sapiguen que si voleu votar doncs mira, teniu les multes de trànsit, teniu milions de coses per votar, podem votar tota la vida si volem, val? Perquè totes les normes són votables, si ens hi posem. I ja està, ja he dit tot el que havia de dir. Vinga, bona tarda.

Aplaudiments (1:13:04)

Pere Navarro (1:13:06): Més paraules?

Intervinent 1 (1:13:17): Bé, bona tarda, hi torno. Em penso que no se si ha quedat clar o no, però no ens poden imposar. Per tant si no ens poden obligar deixeu-nos decidir als qui viuen al poble. Als qui vivim al poble i mantenim el poble dia a dia, 365 dies del dia, de l'any, estem mantenint el poble i fent-lo gran en tot el que podem, amb crios i amb tot el que podem. Els qui venen de cap de setmana és molt fàcil opinar, però aquí hi ha un sentiment i un viure que l'has de viure per a entendre'l, l'has de viure. I per tant, home, no estem demanant res de l'altre món. Fem una consulta i s'hi s'ha de canviar es canvia, que jo he dit abans que em sembla que canviarem però, home, deixeu-nos decidir a nosaltres, no ens imposeu les coses, franquistes i tot aquest rotllo. Sabeu d'on ha sortit tot això del franquisme? D'un regidor de l'Ajuntament. Home, home, diguem les coses clares, no ens hem d'amagar de res; qui fa les coses ha d'assumir el que fa. I

això ha sortit d'aquí, i totes les notes de premsa i tot el rotllo. Home, diguem les coses tal com són i no imposem les coses. Negociem-les i parlem-ne, que en sortirem bé, que en sortirem bé, segur que en sortirem bé, i l'Ajuntament en soritrà gloriós perquè ho canviarem. Però, home, no imposem, no imposem, que la imposició, ja he dit abans, que és dolenta i crea malestar, i els pobles petits han d'anar units, no crear malestar. I jo crec que la majoria està d'acord que s'ha de fer una consulta, i si no, doncs que aixequin la mà els qui no, però els que sí? Els qui no vulguin la consulta que aixequin la mà, a veure, qui són els qui no volen la consulta? A veure, aixequen-la! Doncs tothom està d'acord a fer la consulta, a que sí? Perquè no veig cap ma! Home, doncs, siguem seriosos!

Intervinent 15 (1:15:17): [inintel·ligible] a portar les urnes a casa.

Pere Navarro (1:15:20): Més intervencions? Quina hora tenim?

Públic (1:15:28): Les nou menys cinc.

Pere Navarro (1:15:29): Les nou? Que ens donareu sopar? Val. Bé, si us sembla bé, em penso que ja ha parlat molta gent... Ah, un altre. Algú vol demanar la paraula abans que diguem que s'acaba el torn de paraules? Una? Una i prou.

Intervinent 16 (1:15:55): Aviam, aquí hem estat... Bé, sóc la Mar, i aquí hem estat parlant la fila com heu proposat i hem conclòs que la llei és la que és, el català és el que és, però aquí jo crec que s'ha de valorar o discutir que si el poble vol que l'Ajuntament tiri endavant si ha de fer aquest procediment o no. Llavors, que la gent digui la seva opinió si vol que l'Ajuntament faci els procediments perquè el nom canviï doncs endavant. Si la gent no ho vol, doncs que es quedi tal com està, però almenys que la gent digui si vol que es faci o no. No si es canvia el nom o... Bé, si ha de passar algun dia passarà, però per ara que puguem decidir si volem

que es faci el procediment o no. És la nostra opinió. Gràcies.

Aplaudiments (1:16:42)

Pere Navarro (1:15:55): Senyor alcalde, has d'acabar l'acte.

Jaume Pujals (1:16:59): Ara em toca a mi la part difícil. Ara us faré una pregunta, us faré una pregunta a tots. Realment voleu anar a votar?

Públic (1:17:07): [diverses veus que diuen que sí i que no, i que això no es pot votar, i remor].

Jaume Pujals (1:17:22): No, no, a veure, està clar, la postura oficial de l'Ajuntament és fer la correcció del topònim. Si voleu votar, al tindre un reglament de participació ciutadana es pot votar tot, es pot votar. Que voleu anar a votar? Doncs anirem a votar. Votarem si voleu que l'Ajuntament iniciï l'expedient, però que sapiqueu que la postura oficial de l'Ajuntament és defensar la llengua catalana i, seguint les instruccions del marc lingüístic. I com a administració ens toca, que us quedi clar, ens toca seguir la llei i defensar la llengua catalana. L'Ajuntament, el passat ple, va aprovar un reglament de participació ciutadana precisament per regular aquests temes, per regular. I està clar eh? Jo respecto qualsevol des dels qui voleu votar, dels qui diuen que s'ha de tirar pel dret perquè és totalment legítim. Estem parlant d'una correcció, no d'un canvi; en principi una correcció no es vota. Però, a veure, des del vessant... i ara potser m'estic... Nosaltres hem de fer una jornada de reflexió els membres de l'Ajuntament, i això també ens ho hem de parlar. Però que sí que ho trobo legítim, a nivell personal, que volgueu votar si l'Ajuntament ha d'iniciar l'expedient, no? I això es tracta de donar veu i vot, però sempre tenint clar que la postura oficial de l'Ajuntament serà seguir el marc lingüístic que marca l'Institut d'Estudis Catalans i la normativa lingüística.

Aplaudiments (1:19:05)

Jaume Pujals (1:19:08): I promourem perquè algun dia o quan sigui, el dia de demà, tinguem el nom normalitzat en català. Suposo que m'he expressat bé, i nosaltres ens asseurem, parlarem tots junts, i a veure com ho encarem.

Intervinent 1 (1:19:27): Conclusió: es farà una consulta?

Jaume Pujals (1:19:30): Nosaltres farem la jornada de reflexió, però vista la opinió pública que s'ha donat aquí es tindrà en consideració. Jo ara tampoc no vull passar pel davant dels meus regidors, no vull passar al davant perquè és una cosa que s'ha de parlar. Però que en una hipòtesi de votació que sapiguen que l'Ajuntament el que farà és defensar el marc lingüístic. I crec que serà una solució ja definitiva per donar-li, per donar ja per acabat aquest tema. Per acabar volia agrair doncs la forta participació del poble, agrair-vos doncs bé, perquè és un tema delicat i sentimental, que ho hem dit, i que bé, bé, que a partir d'ara siguiem constructius i que no ens tipifiquem de franquistes i que construïm una base sòlida fora d'estereotips marcats del franquisme, perquè això és realment el que ha fet mal. I molt mal arrelat dintre al cor de la gent, si no jo crec que això ja estaria canviat, ja tindríem el nom normalitzat. Acabo: agrair-vos, Pere,. Joan Anton i Joan Plana la vostra participació, perquè ells han perdut el temps per a venir aquí i crec que us mereixeu un fort aplaudiment perquè...

Aplaudiments (1:20:55)

Jaume Pujals (1:21:02): Moltes gràcies i donem per acabada la reunió i la jornada participativa.